

FREDHEIM BARNEHAGE

Pedagogisk årsplan
2025/2026

Tlf. kontor: 92891231-Karin
Hugagløtten: 916 40 836
Grindagjengen: 916 51 849

E-post:
karin.troen@vang.kommune.no
fredheim.barnehage@vang.kommune.no

Adresse:
Tyinvegen 5124
Vang i Valdres

Innhaldsliste:

- Leiaren har ordet Side 3-4
- Om Fredheim barnehage Side 5
- Opningstider og dagsrytme Side 6
- Sjukebarn og medisinering Side 7
  - Klede Side 8-9
  - Faste aktivitetar Side 10-11
  - Visma Side 12
  - Personal Side 13-14
  - Barnegruppa Side 13-15
- Presentasjon av avdelingane Side 16-17
  - Tradisjonar Side 18-19
- Foreldresamarbeid - med eit mål om barns beste Side 20-21
  - Smart oppvekst Side 22-25
  - Overgangar Side 26-29
- Barns medverking og prosjektarbeid Side 30-32
  - Kommunikasjon, Språk og Tekst Side 33-35
  - Kunst, kultur og kreativitet Side 36-39
    - Skuleruta Side 40
    - Årshjul Side 41

Leiaren har ordet:

Hjarteleg velkomne til eit nytt barnehageår!

Fredheim barnehage går inn i vårt andre prosjektår, der medverknad og språk fortset som satsingsområde.

Etter eit vellykka år med prosjekt **medverknad**, fortset me med same tema, der barna undrar seg, lærer, utviklar seg i eit spanande, skapande, motiverande, medverkande og leikande miljø.

I tema og fagområda får barna rikt høve til å bidra med ynskjer, idear og medverke saman med barnehagepersonalet for trivsel og utvikling på alle utviklingsområda.

Mangeårig forankring i barnehage og skule med Smart Oppvekst byggjer opp eigenskapane til kvar einskild og gjev tru på eigen meistring. I omtala av Smart Oppvekst vil de få meir innsikt i korleis dette tankesettet skal prege barna si utvikling, frå tidleg barnehagealder og oppover i skulen.

I barnehagane i Vang er det naturleg å vera mykje ute med rik tilgang til frisk luft og flott natur. Barna vert delt inn etter alder og får kvar sin utedag gjennom veka. Me legg til rette for at barna skal få gode erfaringar med friluftsliv og uteliv til ulike årstider. Variert fysisk aktivitet har mykje å seia for fysisk og psykisk helse. Sterke robuste barn herdar seg i eit aktivt uteliv, med rikeleg rørsleerfaring for god fysisk utvikling.

Inkluderande praksis vert eit felles satsingsområde i laget rundt barna. Det betyr ikkje så mykje kvar ein kjem ifrå. Alle skal vera inkludert og høyre til i fellesskapet. Respekt og toleranse er grunnleggjande verdiar. Refleksjon kring mangfald med barnehagen, Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT), barnevern (BV) og helsestasjonen syner seg i samarbeidet.

MÅL: «Me legg til rette for leik og læring i skjerma miljø for enkeltbarn og mindre grupper»

Tverrfagleg team sikrar samhandling for ein god og trygg oppvekst i Vang, i laget rundt barna.

Tilsette og foreldre står saman om meistring på alle utviklingsområda. Det er foreldre eller andre med foreldreansvar som har hovudansvaret for sitt barn sin oppvekst og omsorg.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ivareta barnas sine behov for omsorg, leik, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven § 1).» Me har eit felles ansvar for barna sin trivsel og utvikling. Det daglege samarbeidet mellom heimen og barnehagen byggjer på gjensidig openheit, tillit, anerkjenning og respekt.

Samarbeidet med foreldre blir bygd opp gjennom dagleg kontakt, planar, informasjon i Visma Flyt barnehage, foreldresamtalar og foreldremøter.

Barna vert sett, høyrt, forstått og får medverke på beste måte i eit spanande og motiverande prosjektår som fortset.

Velkomne til nytt godt, samarbeidande år.

Venleg helsing Karin ☺

FREDHEIM BARNEHAGE:

Fredheim barnehage er sentrumsbarnehagen i Vang med gangavstand til biblioteket, kommunehus, Vang barne og ungdomsskule og Vangshallen.

Fredheim har eit nært og godt samarbeid med Høre barnehage om inkluderande praksis i laget rundt barna.

Barnehagen har to avdelingar:

- Grindagjengen, stor avdeling, med 31 barn i alderen 3-6 år frå august-2025.
- Hugagløtten, minste avdeling, med 8 barn i alderen 1-3 år.

Etter jul vil det verta same antal barn på stor avdeling.

På minste avdeling kjem det til fleire, i alt 13 barn frå nytt kalenderår, januar 2026.

Kjellarlokalet er til inspirasjon, avlastning, skaparglede og til utvikling av mange kreative idear. Lokalet er meint som kreativt rom til bruk for både avdelingane.

Meir informasjon får de i den generelle årsplanen for begge barnehagane i Vang kommune, vidare her i årsplanen og i månadsplanane for kvar avdeling.

Opningstid:

Barnehagen opnar kl 07.00.

Barnehagen stenger klokka 16.45, så barna må bli henta FØR kl.16.45, då dørene vert låst.

Levering og henting:

Om barnet/barna vert henta av andre enn foreldra, vil me i barnehagen ha beskjed om dette (helst på sms)

Når foreldra og barna har oppnådd kontakt under henting, ser me på dette som at barnet/barna er henta.

Foreldra har då ansvaret for sitt/sine barn, men barnehagens reglar gjeld fortsatt.

Dette gjeld og på ulike arrangement som vert avholdt i/eller i regi av barnehagen.

Solkrem: Me ynskjer at barna vert levert smørt med solkrem når dei kjem om morgonen. Me smører ved jamne mellomrom ut over dagen, etter behov. Barnehagen held solkrem.

Dagsrytmē:

07.00 Barnehagen opnar. Barna vert levert på "sine" avdelingar.

08.30 Frukost for dei som ikkje har ete heime.

(Frukosten vert sendt med frå heime. Når barnet har utedag, skal barnet ha med to separate matboksar;

(ein til frukost og ein til tur)

Dei som skal ete frukost, må vere på plass på kjøkenet seinast 08.45

så me ynskjer at barna kjem seinast kl. 9.30

10.45 Et dei minste på Hugagløtten

11.30 Et Grindagjengen lunsj, etter lunsj går me ut/søv

14.15 Frukt

16.45 Barnehagen stengjer

Sjuke barn:

- Barnehagen tek kontakt med ei gong dersom eit barn vert sjuk i barnehagen, då sjuke barn skal haldast heime.
- Dersom barnet er i for dårlig form til å vera med på kvardagslege aktivitetar i barnehagen og til å vera ute, skal barnet også haldast heime
- Ved smittsame Barnesjukdomar skal barnehagen få informasjon om dette, og ved sjukdomar som oppkast og diaré, **SKAL** barnet haldast heime i **48 timer** etter at dei er symptomfrie.
- Nokon gonger føler ikkje barnet seg heilt i form, sjølv om til dømes temperaturen er bra. Ved observasjon gjort kring dette, vil me ta kontakt med dykk foreldre for ei vurdering om kva som er til barnets beste.

Medisinering av barn:

- Barnehagen tek ikkje på seg medisinering av barn, dette er foreldra sitt ansvar. Ved kronisk sjukdom vert det gjeve medisin etter godkjent opplæring

Retningslinjer ved sjukdom:

<https://www.helsenorge.no/sykdom/barn/hjemme-fra-barnehagen-ved-sykdom/>

Klede:

- Det er viktig at alle klede er merka godt med barnets namn!

Me i barnehagen har ingen moglegheit til å ha oversikt dersom kleda ikkje er merka.

Umerka klede vil henge på veggen/ligge i ei kasse til den 1.

i kvar mnd. Kler som ikkje er teke med heim, men er nyttig for barnehagen til div. ekstraskift, vil barnehagen merke med «barnehagen» og behalde.

Dette er ynskjeleg at barna har tilgjengelig i barnehagen

I grov/ute garderoben:

Tynn lue

Tjukk lue

Bøff

Regnklær

Regnvotter

Tynn dress eller jakke og utebukse - vind tett

Tjukk dress eller jakke og utebukse - vind tett

Tynne votter

Tjukke votter - to par - vind og vanntette

Støvler /Cherrox

Vintersko/Gore-Tex sko

Me ynskjer at klede vert teke med heim fredagar, slik at det vert sett over kva som trengs/ikkje trengs.

I inne garderoben:

Ullundertøy- to sett

Fleece buksar og gensere

Ullsokker 3 par

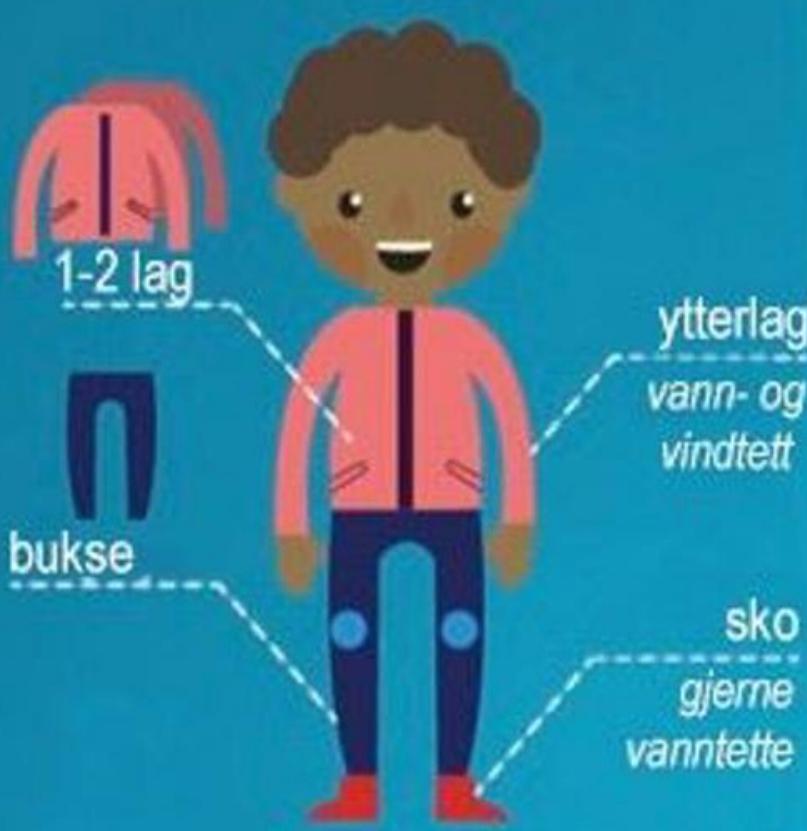
Ekstra undertøy

Generelt ekstra skift

lag på lag hjelper med til
med å holde varmen når
temperaturen faller

VÅR/SOMMER

SLIK KLER DU BARNA

HØST/VÅR

VINTER

Faste aktiviteter:

- **Ute-dag:** Me er mest mogleg ute, enten i barnehageområdet eller ut på tur utanfor barnehageområdet.

Fysisk aktivitet; I barnehagen er det lagt til rette for at barna skal få gode erfaringar med friluftsliv og uteliv til ulike årstider.

Fysisk aktivitet er avgjerande for å oppleva trivsel, glede og meistring ved allsidig bevegelserfaring.

Fysisk helse og psykisk helse har nær samanheng.

Barnehagen gjev barna tilgang til varierte og utfordrande, bevegelsemiljø, sanseopplevingar i leik og aktivitetar inne og i eit aktivt uteliv.

Barna skal ha med sekkk med niste og drikke.

Me anbefaler ei enkel niste med brødskive/knekkebrød, litt frukt/grønsaker. Drikkeflaske med vatn.

På kalde dagar kan barna ha med termos med varm drikke.

Me har erfart at når det er veldig mykje mat i matboksen, et barna lite og mykje mat går til søpla...

Hugs at barna må bere sekken sjølv, så den må være passe tung.

- **Tysdag:** Utedag for marihønene 2022-kullet
- **Onsdag:** Utedag for sommerfuglane 2021- kullet Hugagløtten- varmmat
- **Torsdag:** Utedag for skulestarterane 2020- kullet og Hugagløtten
- **Fredag:** Ønskedag på Grindagjengen med varmmat

• Ønskedag:

Den store felles suksessen i slutten av veka.

Ønskedagen for stor avdeling, på tvers av årskulla held fram på fredagar. Dette er til stor glede for barna, der dei vert inndelt i stasjonar, med morosame aktivitetar.

Varmmat er fast hygge på ønskedagen

VISMA MIN BARNEHAGE:

<https://www.visma.no/barnehagesystem/barnehage-app/>

I barnehagane i Vang brukar me appen som heiter Visma Min barnehage.

Du som føresett kan enkelt kommunisere med oss, og følgje barnas kvardag i barnehagen ☺

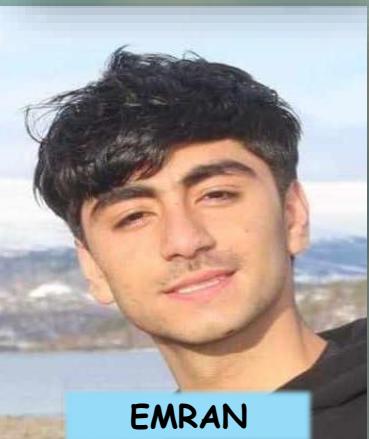
Her vil du mellom anna få moglegheit til å:

- Motta og sende meldingar med barnehagen
  - Registrere kva slags dagar barnet ditt ikkje skal vere i barnehagen
  - Lese dagbok som fortel om barnets små og store opplevingar i barnehagen,
i form av tekst og bildededeling
  - Godta eller avslå samtykker
  - Motta felles beskjeder med informasjon frå barnehagen
  - Sjå når barnet har sove i barnehagen
  - Registrere allergiar og medisinar
- ***Registrerte fråvær skal ikkje endrast**

Ved å kommunisere med våre tilsette ynskjer me at de KUN gjer dette gjennom Visma, og elles barnehagens telefonar helst innafor bhg` s opningstider. Meldingar som vert sendt til oss på visma på kveldstid, vil me svare på dagen etter når barnehagen opnar att. Elles ynskjer me sjølvsagt kontakt ved levering/henting ☺

	AVDELING	MÅNDAG	TYSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
KARIN	Styrar	Adm.	Adm.	Adm.	Adm.	Adm.
URSZULA	Ped. leiar / Grindagjengen-2021 kullet	X	X	X	X	X
ANETTE	Ped.leiar / Grindagjengen-2020 kullet	X	X	X	X	X
MARTIN	Ped. leiar / Grindagjengen-2022 kullet	X	X	X	X	X
ANNE	Spes.ped /Grindagjengen	X		X		X
BJØRN ROGER	Barne og ungdomsarbeidar / Grindagjengen	X	X	X	X	X
EMRAN	Barne og ungdomsarbeider / Grindagjengen	X	X	X	X	
INGUNN	Fagarbeider / Grindagjengen-2022 kullet	X	X	X	X	X
RAGNHILD	Assistent/Grindagjengen-2021 kullet	X	X	X	X	X
ANDREA	Ped. leiar / Hugagløtten	X		X	X	X
INGVILD	Ped. leiar / Grindagjengen/Hugagløtten	X	X	X	X	X
ANN KRISTIN	Omsorgsarbeider /Hugagløtten		X	X	X	X
MARYAM	Assistent/Hugagløtten /Grindagjengen	X	X	X	X	X
KATERYNA	Assistent/Hugagløtten	X	X	X	X	X
TOR ARNE	Vaktmeister		X	X		

Personale i Fredheim 2025-2026

Barnegruppa:

Hugagløtten (2023/2024/2025)	Marihønene (2022)	Sommerfuglane (2021)	Skulestarterane (2020)
Hedvig	Markus	Sondre	Isak
Eline	Heine	Anton	Anne
Selma	Henrik	Greta	Mathea
Erik	Mikolaj	Selma	Frida
Iga	Mikko	Matheo	Oliver
Bjørg	Liam	Nora	Oleksiy
Odin	Amalie	Jakob	Henri
Noor	Emrik	Ariana	Emma
Emil	Eira		Donatas
Henrik	Shahnam		Emrik
Lars Arne			Ea
Torun			Ask
Solomiia			Domas
13	9	8	13 15

Presentasjon av avdelingane:

HUGAGLØTTEN

Den tredje døra du kjem til, der finn du Hugagløtten.

Hugagløtten er avdelinga for dei som er i alderen 1 - 3 år. Pr no blir me 8 barn frå hausten av, og 13 barn frå nytt år.

Me har utedag kvar torsdag kor me enten går tur i nærmiljøet eller er ute i barnehageområdet.

På onsdagar har me varmmat, der me legg til rette for sunn og næringsrik mat.

Det er viktig for oss at ungane får bruke dei forskjellige sansane på forskjellige råvarer.

Me brukar puterommet vårt ofte, for å trena på den grovmotoriske utviklinga hjå barna.

Me vil at barna skal kjenne på meistring og glede.

Me syng og les mykje bøker, og me ser at ungane vert så glade når me skal ha songsamling.

I år vil me ha temadagar knytt opp til årstemaet vårt.

Her vil me fange interessa hjå barna og lage aktivitetar rundt dei.

Me deler oss, og aktivitetane vert tilpassa aldersgruppa og deira ferdigheter.

GRINDAGJENGEN

Grindagjengen er namnet på avdelinga for dei som er 3 -5 år, og her kjem ein liten presentasjon av oss:

Det er 31 barn på stor avdeling, og me gjer mykje artig kan du tru!

Me har kvar vår utedag, der turar går i nærmiljøet.

Når den eine gruppa er på tur, er det to grupper igjen på avdeling.

Nokon gonger er dei som er igjen på huset i lag, andre gonger deler me oss i grupper.

Det er mykje positivt med å kunne samarbeide på tvers, men me ser òg fordelar med å kunne dele oss kullvis.

I løpet av barnehageåret skjer det ulike «happeningar», og mange av desse er knytt til alder.

På denne måten veit barna at dei har noko å sjå fram til.

Ønskedagen for stor avdeling, er ein fast suksess i slutten av veka. På tvers av årskulla deler me oss i stasjonar, med morosame aktivitetar.

Varmmat er fast hygge i ønskedagen der me også har fokus på mat i frå botn og reine råvarer.

Tradisjonar:

- **Gebursdagsfeiringar:** Barnehagen feirar gebursdagen til alle barna. Me heng opp flagget, dei får krone og me har noko ekstra pynt på fruktmåltidet desse dagane. Bursdagsbarnet sit på ein eigen bursdagsstol og kan velje kva slags bursdagssang me skal syngje. Me ynskjer ikkje at foreldre sender med kake eller liknande.
- **Førjulstida:** Foreldre vert invitert til julegrantenning som er fyrst på dagen 01.desember. Me koser oss med peparkaker og gløgg. Barnehagen har adventstund kvar dag, denne starter kl. 09.30,så alle barna må vere på plass til då. I løpet av vekene før jul har me juleverkstad, peparkakebaking, og julekino. Me avslutter med nissefest i løpet av den siste veka før jul, der barna kan kle seg ut som raudnisse, fjøsnisse ol. Denne dagen pleier me få besök av julenissen som har med noko godt til barna.
- **Lucia:** Me bakar lussekatter i barnehagen. Skulestarterane går Luciatog i Vang.
- **Dei to eldste kulla brukar å ha kyrkjebesøk.** Me går til kyrkja, der me utforsker - kyrkjerommet og høyrer bibelforteljing. Denne vert lagt fram som ei formidling av ei historie nokon trur på, og ikkje som forkynning om at det har skjedd og at dette er noko barna må tru på.
- **Påske:** Besøk av påskeharen. Påskeharen kjem med noko godt til barna. Me pratar om liv og død, og me jobbar med fagområda som etikk, religion, filosofi og natur, miljø og teknologi.

- **Karneval:** Me har temafest som ofte er knytt til årets tema i barnehagen.
- **17.mai:** Foreldre til førskulebarna har ansvar for å henge opp flagget i barnehagen og ta med 17.mai -fana til Fredheim.
- **Avslutning før sommaren:** Foreldra til skulerstarterane tek seg av avslutninga om våren. Personalalet ordnar med ei helsing til kvar av seksåringane. Det vert opp til foreldre om alle i barnehagen skal vera med, eller om avslutninga skal vere kun for skulestarterane.
- **Idrettsdag på Tveit:** I juni brukar me å ha idrettsdag på Tveit stadion. Dei to eldste kulla reiser med drosje til Tveit, der har me ulike aktivitetar og grilling.
- **Markering av forskjellige merkedagar:** Dette varierer frå år til år, men det kjem på kalenderen i Visma .
- **Skulestartarane :** Skulestarterane arbeider målretta med ulike skuleforberedande aktivitetar. Dei jobbar med å verte meir sjølvstendig, vise respekt, lytte til kvarandre og ta i mot beskjedar. Dette jobbar me med kvar dag i barnehagen, i alle aldersgruppene, men det er noko me legg ekstra vekt på i skulestarterklubben .

Foreldresamarbeid - med eit mål om barnets beste:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen vareta barnas behov for omsorg og leik

og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehagelova § 1...

Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldra og

barnehagepersonalet har eit felles ansvar for at barnet skal trivast og utvikle seg»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Foreldra kjenner barna sine best, mens barnehagen har kjennskap til korleis barna fungerer i ulike settingar i barnehagekvardagen, blant anna korleis dei fungerer saman i grupper med andre barn. Barnehagen er dagleg i kontakt med foreldre. Me har det formelle som er planlagde møter og samtalar. Og me har det uformelle, som er den daglege kontakta ved levering og henting. «Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, med foreldra til kvart enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalet» (Udir, barns trivsel - voksnas ansvar, kap. 8). Foreldreråd og samarbeidsutval har som hensikt i å ivareta foreldra sin kontakt med barnehagen. Dette skal vere eit kontaktskapande, rådgivande og samordnande organ (KD, 2017, s. 30). Barnehagen har SU-møter eit par gonger i året der foreldrerepresentant, styrer, politikerrepresentant, verneombod og barnehagerepresentant stiller. Det er eit viktig samarbeid for at målet om barnets beste skal oppretthaldast.

Ein føresetnad for at ungane skal fungere og trivest i barnehagen er ein gjensidig og varm kommunikasjon mellom foreldre og personale. Barnehage og foreldre samarbeider om eit inkluderande og psykososialt miljø, som forebygger utryggheit, krenking, mistriksel og diskriminering (Udir, 2022). Me har ein aktivitetsplikt som betyr at me skal følgje med og melde frå dersom me ser at eit barn ikkje har det trygt og godt. Barnehagelova kapittel VIII §§ 41-43 skal sikre barnas rett til eit trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Mobbeombudet i innlandet bistår barn og føresette i utfordrande situasjonar der barn ikkje opplever eit trygt barnehagemiljø. Forebyggande og tidleg innsats i barnehagen er viktig for å handtere mobbing. Me ynskjer at det skal vere ein låg terskel for å kunne ta opp ting - dette gjeld begge vegar.

Me er alle ein del av eit fellesskap der me ynskjer kvarandre vel. Foreldre har sitt barn i barnehagen, men i mange settingar må også dei tenkje våre barn. Slik som personalet også må gjere. Eit ynskje for alle er at vårt barn skal verte møtt med respekt, og for at dei skal verte det, må også andre barn lære korleis dei viser respekt. Dette kjem blant anna inn under eit tankesett som Vang kommune arbeidar med; Smart oppvekst (Rammeplanen, 2017)

Fredheim barnehage + Smart oppvekst =

Robuste barn, som tek gode val for både seg sjølv og andre

S
M
A
R
T

Me ynskjer at barna klarer seg sjølv, samtidig som dei er rusta til å hjelpe andre. Me ynskjer sjølvstendige barn, som føler seg trygg på seg sjølv og står for eigne meininger, samstundes som dei lærer å respekterer at andre har andre meininger. Me ynskjer barn som held ut, seier ifrå og kan gjere motstand. Barna må også ta omsyn til andre, dei må kunne regulere eigne følelsar, og balansere eigen sårbarheit i eit fellesskap med andre.

Vårt grunnleggjande arbeid skal gjera barna opptekne av å skape eit miljø der ALLE opplev engasjement, livsglede og håp.

S
M
A
R
T

Me har trua på at det ein fokusera på - får me meir av. Ser me etter det positive i kvardagen, både det som skjer og i menneske me møter, vil glede, humor og oppmuntring gje større gevinst enn om me berre ser etter det negative.

Smart oppvekst:

Vang kommune hadde eit ynskje om å arbeide med at barn og unge skulle takle det livet har å by på, både i medgang og i motgang. Målet skulle gjere barn, unge og voksne opptekne av å skape eit miljø der alle opplev engasjement, livsglede og håp. Som eit verktøy for dette arbeidet, vart me introdusert for smart oppvekst i 2018. Smart oppvekst vart utvikla i tidlegare Re kommune, og personal i barnehage og skule i Vang kommune vart kursa frå Smart- senteret.

Smart oppvekst skriv på sine heimesider: «Hvordan kan vi sammen utvikle fellesskap der ALLE opplever inkludering, livsglede, engasjement og håp? Kort forklart handler SMART oppvekst om å sette verdier og prinsipper (styrkefokus, medvirkning, anerkjennelse, relasjoner og trening) i bevegelse for å bygge denne kulturen og dette fellesskapet. Det handler om våre opptredener og handlinger i alle våre mellommenneskelige møter.»

(smartoppvekst.no)

HJELPSOMHET

SAMARBEID

UTHOLDENHET

RESPEKT

Barna kjem til å møte motstand, det er ein del av livet og er ikkje noko me skal prøve å hindre. Men me ynskjer å arbeide med korleis barna møter denne motstanden, og at måten dei vil handtere dette på, vert gjort på ein måte som gjer at dei vil kome styrka ut. Me har trua på at det ein fokusera på - får me meir av. Ser me etter det positive i kvardagen, både det som skjer og i menneske me møter, vil glede, humor og oppmuntring gje større gevinst enn om me berre ser etter det negative.

SELVTILLIT

MÅLRETTEHET

HUMANISME

AERLIGHET

Fokuset er SMART: Styrke, medverknad, anerkjenning, relasjon og trening. Me skal leite etter Styrkane i oss sjølv og i kvarandre. Medverknad vil skape engasjement og indre motivasjon, for alle si stemme er like mykje verdt. Alle fortener å verte sett på med positive auger og få opplevinga av å bety noko, på denne måten vil barnet kjenne Annerkjending. Relasjonar oppstår i møte med andre menneske. Me ynskjer at alle skal føle seg inkludert, slik at ikkje nokon fell utanfor. For å få til alt dette, må me Trene.

HUMOR

LÆRINGSGLEDE

NYSGJERRIGHET

KREATIVITET

Smart oppvekst arbeider med 20 eigenskapar, som er eit godt hjelpemiddel i kvardagen. Me ser at dersom ein bruker desse aktivt, at me byggjer opp eigenskapar med styrkebasert fokus retta mot kvarandre, vil også barna ta med seg desse i møte med andre. Dette barnehageåret ynskjer me ha fokus på to eigenskapar i månaden.

SELVKONTROLL

TAKKNEMLIGHET

INTEGRITET

LEDFEREGENSKAPER

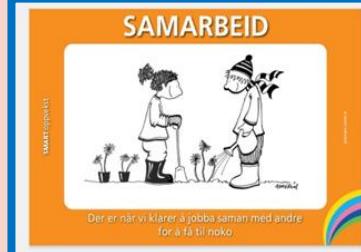
AUGUST

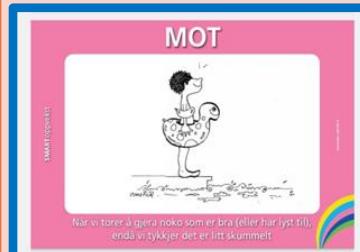
SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DESEMBER

JANUAR

FEBRUAR

MARS

APRIL

MAI

JUNI

Overgangar:

Kva rammeplanen seier om overgang heim - barnehage, minste avdeling til stor avdeling, frå barnehage til skule og korleis me jobbar med dette på Fredheim:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutinar og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knyte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tida, slik at barnet kan oppleve tilhøyrslse og føle at det er trygt å leike, utforske og lære.» (r.planen 17:33)

Når barna skal starte i barnehagen, er det noko nytt for barnet, men det er også noko nytt for foreldra.

Me er opptekne av at denne overgangen skal verte trygg og fin for både liten og stor.

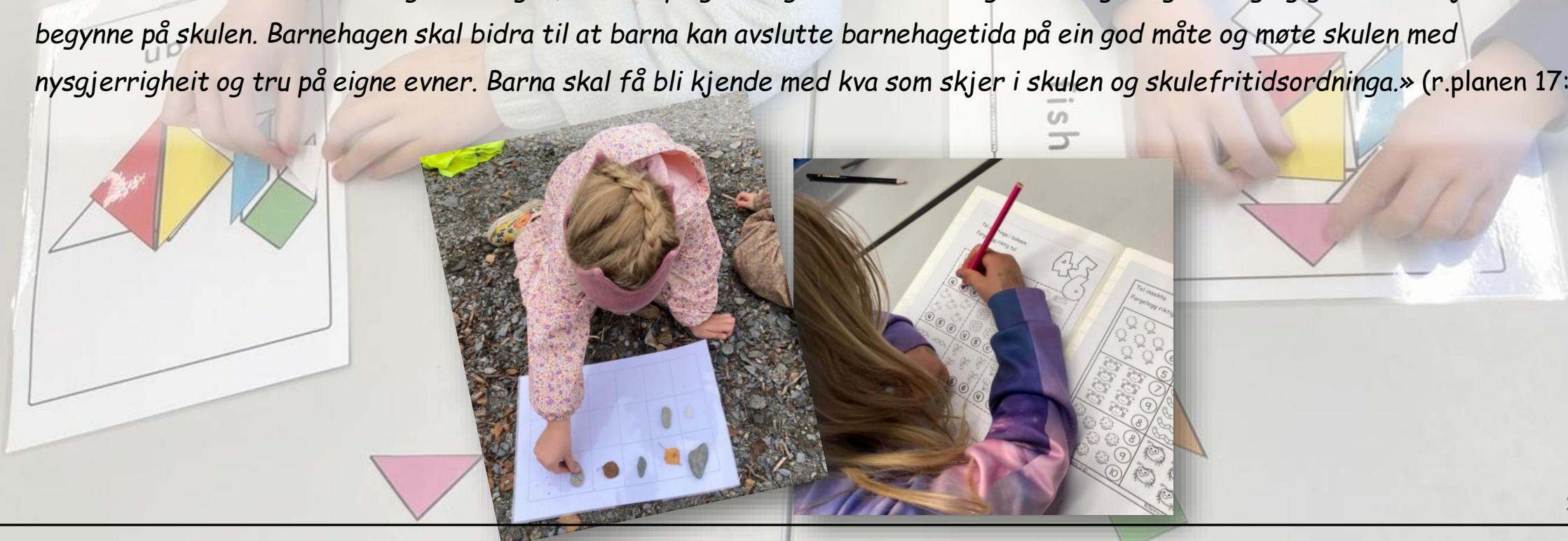
- Me inviterar nye foreldre til ein besøksdag i forkant
- Me sender ut velkomstbrev, med informasjon om tilsette, rutinar mm.
- Me har ca. 3 tilvenningsdagar, alt etter behov.

«Det skjer overgangar i barnehagen òg. Personalet skal sørge for at barnet og foreldra får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter barnegruppe.» (r.planen 17:33) Me er mykje i lag på uteområdet, der alle i personalgruppa prøver å verte kjende med alle barna. Dei eldste barna på Hugagløtten får vere med på ulike «happeningar» på stor avdeling.

God overgang mellom barnehage og skule skal sikrast gjennom dokumentasjon, gjensidig kontakt mellom tilsette og klare rutinar. Overgangen skal vere prega av tryggleik, kontakt og meistring.

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga. Barnehagen og skulen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbodet til dei eldste barna i barnehagen, overgangen til skulen og skulestarten.

Barnehagen må ha samtykke frå foreldra for å dele opplysningar om enkeltbarn med skulen. Dei eldste barna skal få høve til å gle seg til å begynne på skulen og oppleve at det er ein samanheng mellom barnehagen og skulen. Barnehagen skal leggje til rette for at dei eldste barna har med seg erfaringar, kunnskap og ferdigheter som kan gi dei eit godt grunnlag og god motivasjon for å begynne på skulen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetida på ein god måte og møte skulen med nysgjerrigkeit og tru på eigne evner. Barna skal få bli kjende med kva som skjer i skulen og skulefritidsordninga.» (r.planen 17:33)

Vang kommune har eit årshjul for overgang barnehage - skule. (Sjå neste side) Dette er for å sikre at både barnehage og skule gjennom heile året har ulike ansvarsoppgåver, som alle går ut på å gjere overgangen best mogleg for barna.

I tillegg har skulestarterne: Klubb ein gong i veka med ulike skuleførebuande oppgåver. Me jobbar i bøker og har ulike praktiske oppgåver som passar til. Me er på ulike turar/opplegg som er fast kvart år, noko som dei dermed har sett fram mot lenge. Blant anna vatntilvenning og Luciatog rundt i kommunen for å nemne noko.

Årshjul, Overgang bhg/skule:

Vang
kommune

Oktober:

Besøk av PPT – kartlegge behov for støtte

Oppstart synjing og klatring

Foreldremøte – Fokus skulestartarane og informasjon om opplegg

Ansvaret: Pedagog

September:

Vurdere organisering av skulestartarane.

Ansvaret: pedagogar og styrarar

Observasjon og besøk av helsestasjonen ein halv dag i kvar barnehage

Ansvaret: Helsesykepleier

Juni-August:

-Brev til 1.klassingane

Ansvaret: Rektor

Februar:

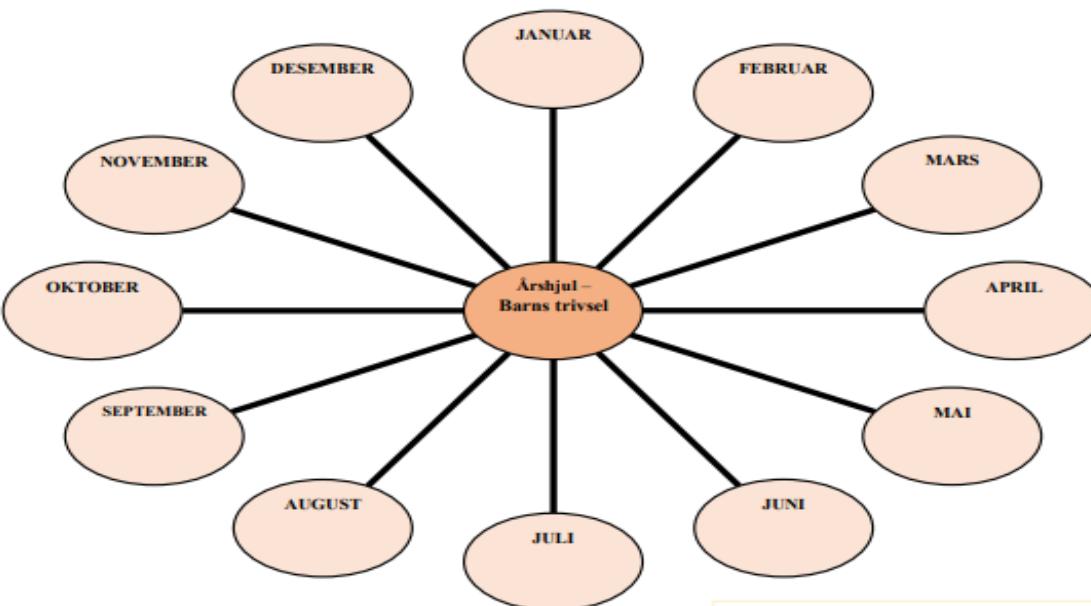
Styrar, saman med pedagogar, gjennomgår:

- Informasjon om samtlige born.
- TRAS.
- Alle med

Dersom det er elever som krev ekstra ressursar, skal dette forklaraast i eit notat som leverast Tjenesteleiar skule.

Det skal samtidig lagast eit kort notat dersom det er elever det knytast utfordring/bekymring til. Dette kan være ein utfordring/bekymring knytt til f. eks sosial fungering.

Ansvar: Styrar tek kontakt med andre institusjonar ved behov.

Juni (innan skuleslutt):

Overføringsskjema/samtale

Ansvaret: Styrar.

Føresette kan og ta direkte kontakt med skulen for å avtale møte

Mai:

-Foreldremøte

Informasjon om 1.klasse.

Ansvaret: Styrar bhg.

Observasjon og besøk av helsestasjonen ein halv dag i kvar barnehage

Ansvaret: Helsesykepleier

Februar:

Innskriving: annonse i avis med kopi til barnehagane, leggast ut informasjon på kommunen si heimeside.

Ansvaret: UK sjef i samråd med rektor.

Februar:

Planleggingsmøte med skule

Ansvaret: Styrarar og Rektor

Mars:

Innskriving

Ansvaret: Rektor

April/mai/juni:

Skulebesøk start min. 4 gangar

Ansvaret: Pedagog og inspektør avtalar.

Barns medverknad og prosjektarbeid som månadstema gjennom heile året:

Barnehageåret 2024/2025 hadde me Barns medverknad og prosjektarbeid som månadstema gjennom heile året.

Når me skulle finn nytt tema for barnehageåret 2025/2026 reflekterte personalet kring temaet for året som var.

Korleis fungerte det for barna?

Barna følte at det dei var interessert i, vart lytta til. Eit bilet av ein søppelbil eller eksperiment på kva skal me jobbe med-veggen vår, gjorde at eit barn som var oppteken av søppel og eit anna som var oppteken av forsøk kunne tenke «det bilde er min idè!»

Kva hadde dette temaet å seie for personalet?

Personalet måtte observere og sjå kva barna var opptekne av, dei måtte vere til stade og vere fleksible. Me hadde også moglegheiter å ta med ulike tema me såg var nødvendig i gruppa, som for eksempel telje og øve oss på å klykke.

Så kom spørsmålet; er me ferdig med dette temaet? Og svaret er sjølvsagt nei, for dette er noko me aldri vert ferdig med!

Me tek difor ein reprise, og jobbar vidare med barns medverknad; me gler oss til å sjå kva dette barnehageåret skal handle om!

Barnehagen er ute på tur med ei barnegruppe, og me stoppar opp ved vatnet.

Planen var at me skulle sjå etter fuglar, men me trengte ei pause. Etter ei stund ved vatnet set ein vaksen seg ned ved eit barn, og dei ser biletet til høgre framfor seg

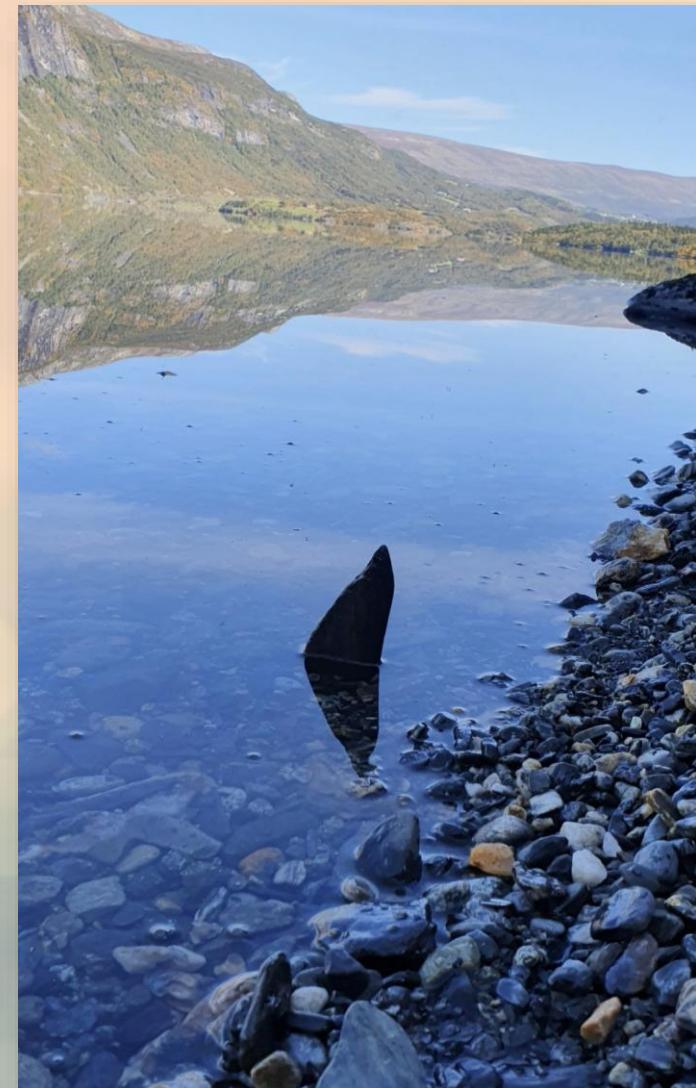
Kva ser du? Ser du ein stein i vatnet? Eller ser du ein hai-finne..?

Korleis me som vaksne er med på slike samtaler, har mykje å sei for vidareutviklinga, både når det kjem til språket og leiken. Dersom den vaksne seier at det er ein stein, kan samtalet vere over. Men om me kan sjå det med barns auger, og vere med på å fantasere, kan samtalet fortsetje og fortsetje. Fleire og fleire barn vert med i samtala, kor har haien vore, kva liker han å ete, kva farge har han..? Me sit lenge, nokon barn går bort frå samtala, men me ser at dei leiker mamma-hai og pappa-hai.

Spørsmåla me hadde om haien tek me med tilbake til barnehagen, og me lager oss eit hai- prosjekt. Me ser i bøker og på internett, og skaffar oss meir kunnskap om haien. Me tek i bruk ulike material og lagar ein stor hai som me heng i taket.

Tanken me hadde om fuglar, får vente, her har me noko som barna tykkjer er meir interessant akkurat no.

- Det var eit barn som såg haien, men den vaksne var med og fleire barn vart interessert. Og det er akkurat slik me vil jobbe med temarbeidet vårt dette året. Kva er barna opptekne av denne månaden..?

Kor lenge slike tema/prosjekt varer, kjem an på interessa til barnet, og det kjem an på dei vaksne. Med `tilstadeverande` personal, som les og tolkar barna, vil gjere at me kan sjå kva som vil fengje barnegruppa.

«Alle barn skal kunne erfare å få påverke det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal vere bevisst på dei ulike uttrykksformene til barna og leggje til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alderen, erfaringane, dei individuelle føresetnadene og behova til barna. Også dei yngste barna og barn som kommuniserer på andre måtar enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for kva dei synest om sine eigne vilkår. Barnehagen må observere og følgje opp dei ulike uttrykka og behova til alle barn.» (Rammeplanen, kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27)

Barn skal vere aktive i eige liv, det betyr ikkje at dei skal få bestemme alt dei vil, men dei skal sjå og føle at dei vaksne lyttar til dei og tek dei på alvor.

Personalelet har også moglegheit til å tilpasse tema ut frå behov i barnegruppa. 3-åringane skal i løpet av året til tannlegen for fyrste gong, og her kan barnehagen vere med å førebu barna på dette. Ved hjelp av observasjon, vil me også kunne sjå om det er noko den eine barnegruppa kan jobbe meir med ein periode, til dømes korleis me seier Stopp.

I tillegg til prosjektarbeid er også KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST eit viktig tema dette barnehageåret:

- Kvifor ??? Dette er eitt av fagområda i «Rammeplan for barnehagen», og ein svært viktig del av barnehagen sin kvardag.

Gjennom arbeidet med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståinga, språkkompetansen og eit mangfald av kommunikasjonsformer.

I barnehagen møter barna mange ulike språk, språkformer og dialekter.

Språket er ein føresetnad for å kunne uttrykke seg og bli forstått i all kommunikasjon med andre.

Språket er sjølve fundamentet for å lære. Barn må lære seg språk for å kunne tenke, forstå og hugse.

Språket skapar identitet og tilhørighet i eit samfunn. Språket er avgjerande for barnets utvikling, både intellektuelt, sosialt og emosjonelt. Det munnlege språket dannar grunnlaget for seinare skriftleg språk.

Til rikare munnleg språk til rikare skriftleg språk. Korleis?? Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna får uttrykke kjensler, tankar, meiningar og sine eigne erfaringar. Bruke språk til å skape relasjonar og deltaking i leik.

Utvikle begrepsforståinga og ordforrådet. Leike og eksperimentere med rim, regler, rytme, lydar og ord.

Oppleve spenning og glede ved høgtlesing/forteljing av eventyr, segner, sangar og samtale.

Utforske og gjera seg erfaringar med ulike skriftspråklege uttrykk, som t.d. teikning, leikeskrift og bokstavar.

NB! Den beste måten ein lærer språket på, er å vera språkleg aktiv !!!

- Korleis gjer me dette i praksis i Fredheim barnehage???

Ulike språkstimulerande aktivitetar, som t.d. - Memory/Lotto-Kva ser me på bildet ?

- Fisking av ord - Fiskestang m/magnet + bildekort m/binders
- Leik med preposisjonar, overbegrep og kategoriar
- Rim og regler
- Sangar - Eventyr/ Forteljingar / Bøker
- Gjetteleik og gåter
- Rolleleik
- Kims leik - Hugsar du kva du såg? - m.m.m.

- Dette er døme på leik- og språkaktivitetar som me dagleg brukar i barnehagen. Dette barnehageåret blir det systematisk arbeid med Språk, både på liten og stor avdeling. Med dei minste blir det først og fremst å stimulere ordforråd og språkforståing, i små aldersadekvate grupper. Med dei eldste tenkjer me meir stasjonsprega leik-og språkaktivitetar.

SPRÅKTREET - eit hjelpemiddel for å forstå barns språkutvikling

- Språkutviklinga til barna kan samanliknas med korleis eit tre veks.

Språket hentar si næring frå sine omgjevnader, men språket veks også ut frå ibuande evner og moglegheiter.

Eit godt språk treng alltid fornying og treng forsterkning av det grunnleggjande, samtidig som det kjem til ny vekst og utvikling. Treets røter, stamme, greiner og blader blir påverka av kvarandre og av omgivnadene rundt.

UTTALE OG SPRÅKLYDER

SPRÅKPRODUKSJON, ORDFORRÅD OG GRAMMATIKK

SPRÅKFORSTÅELSE

Kunst, kultur og kreativitet:

I barnehagens rammeplan står det at opplevingar med kunst og kultur i barnehagen kan leggje grunnlag for tilhøyrsla, deltaking og eige skapande arbeide.

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringar med kunst og kultur i ulike former og organisert på måtar som gir barna høve til utforsking, fordjuping og progresjon.

Barnehagen skal leggje til rette for samhøyrsla og kreativitet ved å bidra til at barna saman får oppleve og skape kunstnariske og kulturelle uttrykk.

Fagområdet tek for seg uttrykksformer som biletkunst og kunsthandverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Barnehagen skal la barna møte ulike kunstnariske og kulturelle uttrykk som speglar eit mangfaldig samfunn og ulike tidsepokar.

I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere nysgjerrigkeit, utvide forståinga deira og bidra til undring, undersøkingar, utprøvingar og eksperimentering.

Barnehagen må leggje til rette for og vidareutvikle dei kreative prosessane og uttrykka til barna.

(Rammeplan for barnehagen (udir.no)

Kunst er ein visuell gjenstand eller ein annen type sansbart fenomen (sjå, høyre, smake, lukte, ta på, kjenne) som er laga ved hjelp av kunnskap, ferdighet og fantasi. (snl.no, 2024)

Det er ingen begrensningar til materiale, størrelse eller form.

Kultur brukast i ei rekke ulike samanhengar, men ofte kan vi seie at det handlar om noko som skjer i samanheng med tanke-, kommunikasjons- og atferdsmønster hjå menneske.

Kreativitet kjem frå det latinske begrepet «creare» som tyder «å lage» eller «å skape».

Kreativitet er evna til å fantasere, førestille seg og utvikle nye idear.

Begrepa kreativitet og innovasjon brukast ofte om kvarandre.

Kort forklart er forskjellen at kreativitet vil seie å unnfange og skape ein idé, medan innovasjon handlar om å setje idéen ut i livet.

Barnehagen skal bidra med:

- tilgang til ting, rom og materiale som støttar opp om dei leikande og estetiske uttrykksformene.
- fantasi, kreativ tenking og skaparglede.
- inntrykk og kjensler i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapande verksemd ute og inne.
- eit mangfald av kunstnariske og kulturelle uttrykksformer, og at barna får utforske og delta i kunst- og kulturopplevingar saman med andre.
- bruk av ulike teknikkar, materiale, verktøy og teknologi til å uttrykkje seg estetisk.
- at barna får kjenne seg glade og stolte over si eiga kulturelle tilhøyrslle.
- samtaler med barna om deira eigne og andre sine kunstnariske og kulturelle uttrykk.
- å gje rom for, støtte og styrke barnas bearbeiding av møte med kunst og kultur.
- å vere lydhøyre, anerkjenne og respektere barns eigne tradisjonskultur og barnekultur.
- å vere lyttande og merksame på dei ulike kulturelle uttrykka til barna, vise respekt for ytringsformene deira og fremje lysta til å gå vidare med å utforske dei estetiske områda.
- å motivere barna til å uttrykkje seg gjennom musikk, dans, drama og anna skapande verksemd, og la dei få utvikle varierte uttrykksformer.
- å synleggjere og skape estetiske dimensjonar i inne- og uteromma i barnehagen.
- å gje barna høve til å bli kjende med eit mangfald av tradisjonar og kunst- og kulturuttrykk frå fortid og samtid.
- at kulturelt mangfald blir til glede for heile barnegruppa.

På kva måte arbeider vi med kunst, kultur og kreativitet i Fredheim barnehage:

- Aktive pedagogiske opplegg som òg favnar vidt innanfor fagområde som biletkunst og kunsthandverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.
- Samarbeid mellom kyrkja og barnehagen med tema respekt, takknemlegheit og omsorg, liv og død, og tradisjonar rundt dåp, konfirmasjon, bryllaup og gravferd. Barnehagane og kyrkja i Vang har ein eigen plan for samarbeidet gjennom året, utarbeida av kyrkjekontoret og styrarar/ pedagogisk leiarar.
- Nasjonale høgtider og tradisjonar blir arbeidd med fortløpande gjennom heile året.
- Ønskedag som oppleving- og læringsarena.
- SMART- oppvekst.
- Musikkbarnehage m/ Kulturskula.
- Bokleik på biblioteket for skulestartarane.
- Barnehagedagen (Nasjonal).
- Besøk på Solgløtt på Storplogen og dagsenteret på Vangsheimen.
- Idrettsdag på Tveit.
- Fleirkulturelt fellesskap.

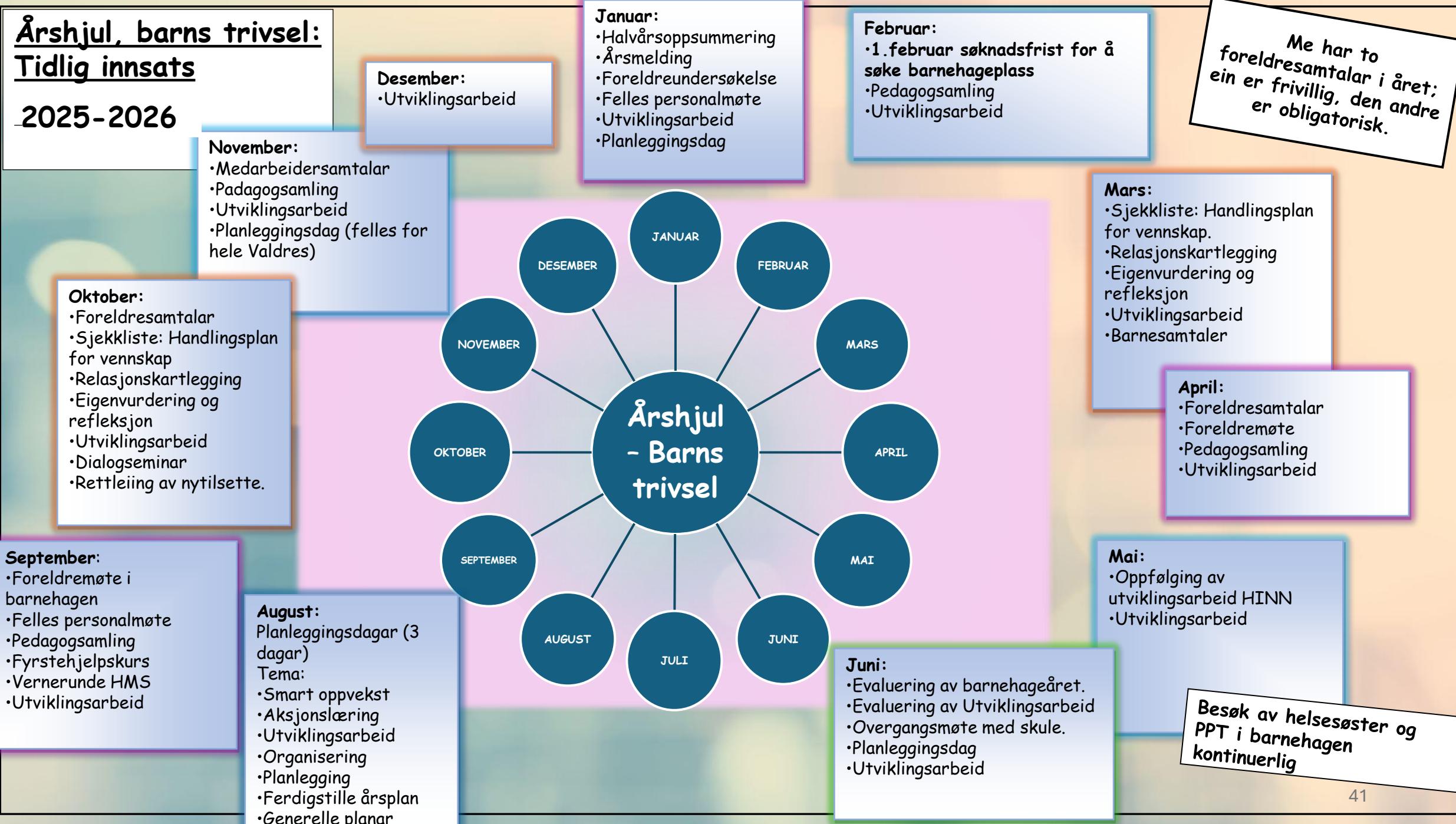
Skulerute 2025-2026

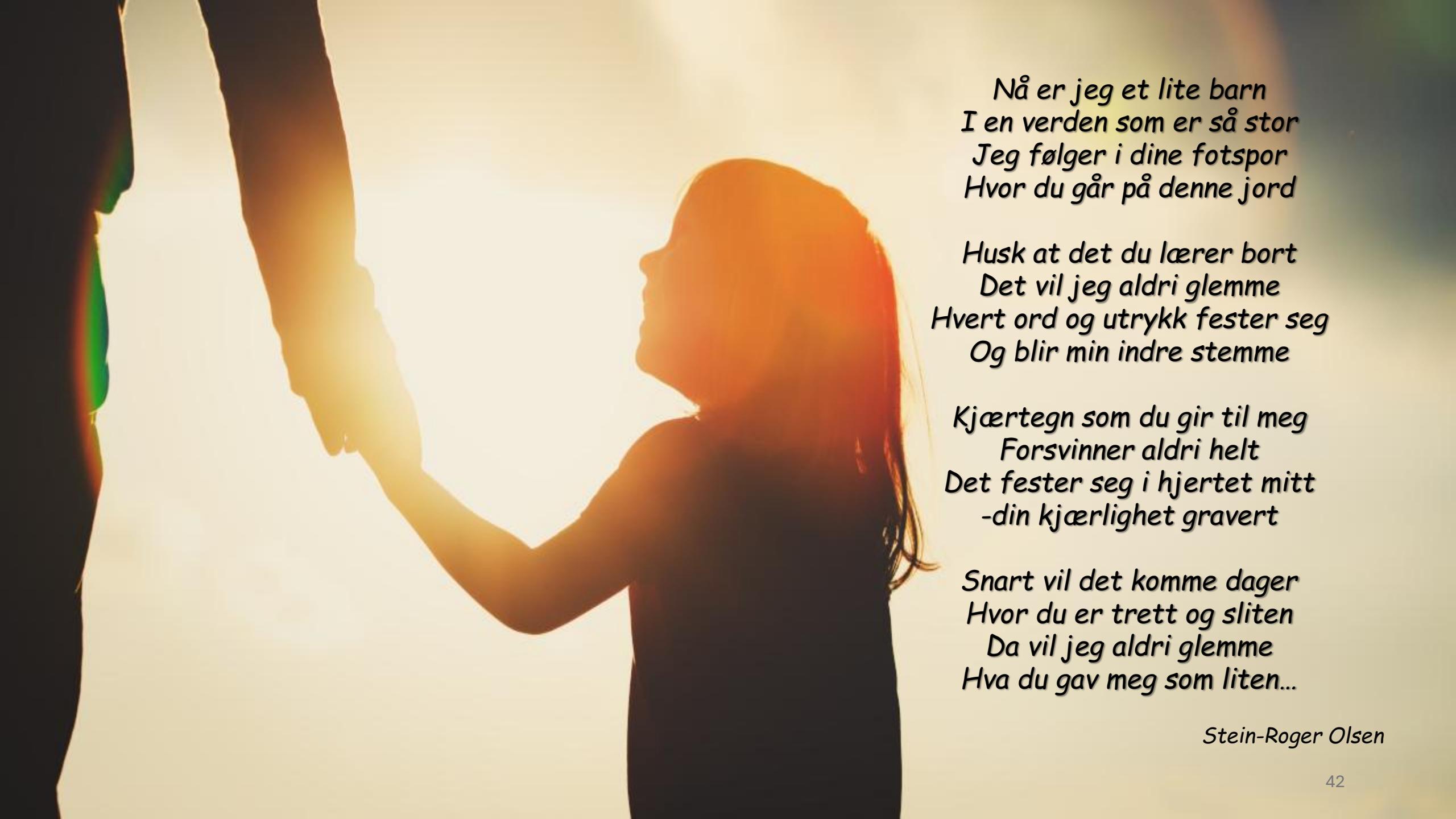
Månad	Dato for skulestart, ferie og planleggingsdagar	Feriar / fridagar / merknader	Skuledagar
August	veke 33: 11., 12., 13., 14., 15. august 2025	Planleggingsdagar for skule	10
	veke 33: 13., 14., 15. august 2025	Planleggingsdagar for barnehage	
	måndag 18. august 2025	Første skuledag for elevane	
September			22
Oktober	6. - 10. oktober 2025	Haustferie veke 41	18
November	fredag 28. november 2025	Fridag for elevar Planleggingsdag for barnehage og skule	19
Desember	måndag 22. desember 2025	Første feriedag i juleferie	15
		SUM elevdagar haust 2025	84
Januar	fredag 2. januar 2026 måndag 5. januar 2026	Planleggingsdag for barnehage Første skuledag etter juleferie	20
Februar	23. - 27. februar 2026	Vinterferie veke 9	15
Mars	30. mars – 6. april 2026	Påskeferie	20
April	30. mars – 6. april 2026	Påskeferie	18
Mai	fredag 1. mai 2026 torsdag 14. mai 2026 måndag 25. mai 2026	Høgtidsdagar, fri	18
Juni	fredag 19. juni 2026 ein planleggingsdag i barnehage	Siste skuledag Planleggingsdag i barnehage, dato uavklart	15
		SUM elevdagar vår 2026	106
		SUM elevdagar 2025-2026	190

Årshjul, barns trivsel:

Tidlig innsats

2025-2026

A silhouette of a child holding an adult's hand against a bright background. The child is looking up at the adult. The scene is set outdoors with a warm, golden light.

Nå er jeg et lite barn
I en verden som er så stor
Jeg følger i dine fotspor
Hvor du går på denne jord

Husk at det du lærer bort
Det vil jeg aldri glemme
Hvert ord og utrykk fester seg
Og blir min indre stemme

Kjærtegn som du gir til meg
Forsvinner aldri helt
Det fester seg i hjertet mitt
-din kjærighet gravert

Snart vil det komme dager
Hvor du er trett og sliten
Da vil jeg aldri glemme
Hva du gav meg som liten...

Stein-Roger Olsen